

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.8.24.
COM(2020) 469 final

2020/0222 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

**a Covid19-járvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok
méréséklése érdekében az (EU) 2020/672 tanácsi rendelet keretében Spanyolországnak
nyújtandó ideiglenes támogatásról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az (EU) 2020/672 tanácsi rendelet (a továbbiakban: SURE-rendelet) meghatározza a Covid19-járvány okozta súlyos gazdasági zavarral küzdő, vagy annak komoly veszélyével fenyegetett tagállamoknak nyújtandó uniós pénzügyi támogatás jogi keretét. A SURE keretében nyújtott támogatás elsősorban a csökkentett munkaidős foglalkoztatás vagy a munkavállalók és az önfoglalkoztatók védelmét célzó hasonló intézkedések finanszírozását, és ezáltal a munkanélkülivé válás és a jövedelemkiesés előfordulásának csökkentését, valamint az említettekhez kapcsolódóan bizonyos – különösen a munkahelyeken bevezetett – egészségügyi vonatkozású intézkedések finanszírozását szolgálja.

2020. augusztus 3-án Spanyolország a SURE-rendelet szerinti uniós pénzügyi támogatást kért. A SURE-rendelet 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bizottság konzultált a spanyol hatóságokkal, hogy ellenőrizze a tényleges és tervezett kiadások Covid19 miatti hirtelen és nagymértékű növekedését, amely közvetlenül kapcsolódik a munkavállalók csökkentett munkaidős foglalkoztatásához, a konkrétan az önfoglalkoztatókra és az idegenforgalmi ágazat munkavállalóira irányuló hasonló rendszerekhez, valamint a Covid19-cel fertőzött munkavállalók számára nyújtott egészségügyi ellátásokhoz. A kérelem mindenekelőtt a következőkre vonatkozik:

- a) az „ERTE” („*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*”) csökkentett munkaidős foglalkoztatás keretében kényszerszabadságra küldött munkavállalók esetében a munkavállalói alapilletmény legfeljebb 70 százalékát kitevő bérkompenzáció. A kompenzáció felső határa legfeljebb havi 1 098,09 EUR, amely a kedvezményezett eltartott gyermekeinek számától függően havi 1 254,96 EUR-ra, illetve havi 1 411,83 EUR-ra növelhető;
- b) a társadalombiztosítási járulék alóli teljes vagy részleges mentesség a munkáltató méretétől és az év hónapjától függően, az „ERTE”-ben részt vevő munkavállalók tekintetében. A mentesség állami bevételekről történő lemondást jelent, amely az (EU) 2020/672 tanácsi rendelet végrehajtása céljából a közkiadásokkal egyenértékűnek tekinthető;
- c) a „tevékenység megszüntetése” (azaz az önfoglalkoztatás teljes vagy részleges felfüggesztése) esetén nyújtott ellátás, és a kapcsolódó mentességek a társadalombiztosítási járulék alól. Az intézkedés havi kifizetéseket biztosít arra az időszakra, amikor a vállalkozásokat zárva kell tartani, vagy nyitva tartásuk esetén akkor, ha árbevételük több mint 75 %-kal csökkent;
- d) az idegenforgalmi ágazatban azon „állandó idénymunkások” számára nyújtott ellátás, akik a tervezett időpontokban nem tudtak visszatérni tevékenységükhöz;
- e) a munkáltatók mentessége (50 %-ban) a társadalombiztosítási járulékok megfizetése alól a szükségállapot alatt és azt követően „az idegenforgalmi ágazatban a foglalkoztatás megőrzésének” támogatása érdekében, és fenntartva a munkavállalók különböző kategóriái esetében a szociális védelem minimális szintjét. A teljes havi kiadások átlaga és azon személyek száma alapján, akikre a vállalkozások támogatást kaptak, az egy főre jutó átlagos havi kiadás megközelítőleg 192 EUR;
- f) egészségügyi vonatkozású ellátás a Covid19 miatt távol lévő (megelőző elkülönítés alatt lévő vagy fertőzött) munkavállalók számára. Az intézkedés hasonló a

munkabalesetekre vonatkozó rendszerhez (azaz az ellátások nagyvonalúbbak és azokat a társadalombiztosítási alap a távollét első napjától kezdve fizeti), és az ellátások felső határa az alapilletmény 75 %-a.

Spanyolország benyújtotta a Bizottságnak a megfelelő információkat.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Bizottság javaslatot tesz a Tanácsnak arra, hogy fogadjon el végrehajtási határozatot a fent említett intézkedések támogatása céljából a SURE-rendelet keretében Spanyolországnak nyújtandó pénzügyi támogatásról.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat teljes mértékben összhangban van az alapját képező (EU) 2020/672 tanácsi rendelettel.

E javaslat kiegészít egy másik, a tagállamok számára szükséghelyzet esetén támogatást biztosító uniós jogi eszközt, nevezetesen az Európai Unió Szolidaritási Alapjának (EUSZA) létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2002/2002/EK tanácsi rendeletet (a továbbiakban: 2002/2002/EK rendelet). Március 30-án elfogadták az (EU) 2020/461 európai parlamenti és tanácsi rendeletet, amely az említett jogi eszközt módosítja abból a célból, hogy annak hatálya kiterjedjen a jelentős népegészségügyi szükséghelyzetekre, valamint meghatározza a finanszírozásra jogosult konkrét műveleteket.

- **Összhang az Unió egyéb politikáival**

E javaslat a jelenlegi Covid19-világjárványra válaszul hozott intézkedések közé tartozik, mint amilyen például a koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés, és kiegészíti a foglalkoztatást támogató egyéb eszközöket, így az Európai Szociális Alapot és az Európai Stratégiai Beruházási Alapot (ESBA)/InvestEU-t. Azáltal, hogy a hitelfelvételt és a hitelnyújtást kihasználva támogatja a tagállamokat a Covid19-járvány sajátos esetében, e javaslat második védelmi vonalat hoz létre a csökkentett munkaidős foglalkoztatás és más hasonló intézkedések finanszírozására, elősegítve a munkahelyek megőrzését, és ezáltal védelmet nyújtva az alkalmazottaknak és az önfoglalkoztatóknak a munkanélküliség kockázatával szemben.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A szóban forgó eszköz jogalapja az (EU) 2020/672 tanácsi rendelet.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A javaslat a tagállam kérelmén alapul és az európai szolidaritás szellemében ideiglenes hitel formájában uniós pénzügyi támogatást biztosít a Covid19-járvány által érintett tagállamnak. Második védelmi vonalként az ilyen pénzügyi támogatás ideiglenes alapon segítséget nyújt a kormányzatok számára a csökkentett munkaidős rendszerek és egyéb hasonló intézkedések miatt megnövekedett közkiadásaik fedezéséhez, elősegítve azt, hogy megőrizzék a munkahelyeket, és ezáltal védelmet nyújtsanak az alkalmazottaknak és az önfoglalkoztatóknak a munkanélküliség és a jövedelemkiesés kockázatával szemben.

A támogatás segíteni fogja az érintett lakosságot, és hozzájárul a Covid19-válság okozta közvetlen társadalmi és gazdasági hatások enyhítéséhez.

- **Arányosság**

A javaslat tiszteletben tartja az arányosság elvét. Nem lépi túl az eszköz kitűzött céljainak eléréséhez szükséges mértéket.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Konzultáció az érdekelt felekkel**

Annak érdekében, hogy a Tanács időben el tudja fogadni a javaslatot, azt rövid idő alatt kellett előkészíteni, ezért nem került sor konzultációra az érdekelt felekkel.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat sürgős jellegére tekintettel nem került sor hatásvizsgálatra.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A Bizottság számára lehetővé kell tenni a pénzügyi piacokon történő hitelfelvételt azzal a céllal, hogy a szóban forgó forrásokat továbbhitelezze a SURE eszköz keretében pénzügyi támogatást kérő tagállamnak.

A rendszer pénzügyi stabilitásának biztosítása érdekében a tagállami garanciákon kívül egyéb biztosítékok is beépülnek a keretbe, melyek a következők:

- szigorú és konzervatív pénzgazdálkodási megközelítés,
- a hitelfortfólió olyan kialakítása, amely korlátozza a koncentrációs kockázatot, az éves kitettséget és az egyes tagállamokkal szembeni túlzott kitettséget, ugyanakkor elegendő forrást biztosít a leginkább rászoruló tagállamok számára, valamint
- lehetőségek az adósság átütemezésére.

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA**a Covid19-járvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2020/672 tanácsi rendelet keretében Spanyolországban nyújtandó ideiglenes támogatásról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozásáról szóló, 2020. május 19-i (EU) 2020/672 tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) 2020. augusztus 3-án Spanyolország pénzügyi támogatást kért az Uniótól annak érdekében, hogy kiegészítse a Covid19-járvány hatásának és a munkavállalókat érintő társadalmi-gazdasági következményeinek kezelésére irányuló nemzeti intézkedéseit.
- (2) A Covid19-járvány és a Spanyolország által a járvány megfékezése érdekében végrehajtott rendkívüli intézkedések, valamint a járvány társadalmi-gazdasági és egészségügyi következményei várhatóan drámai hatást gyakorolnak az államháztartásra. A Bizottság 2020. tavaszi előrejelzése azzal számolt, hogy Spanyolország államháztartási hiánya és államadóssága 2020 végére a bruttó hazai termék (GDP) 10,1 %-a, illetve 115,6 %-a lesz. A Bizottság 2020. nyári időközi előrejelzése szerint Spanyolország GDP-je 2020-ban várhatóan 10,9 %-kal esik vissza.
- (3) A Covid19-járvány következtében Spanyolországban a gazdaságilag aktív népesség jelentős része nem tudta folytatni tevékenységét. Ez Spanyolország közkiadásainak hirtelen és nagymértékű növekedéséhez vezetett a (4)–(9) preambulumbekkezdésben ismertetett következő intézkedések összefüggésében: a csökkentett munkaidős foglalkoztatás, a különösen az önfoglalkoztatókra és az idegenforgalmi ágazat munkavállalóira vonatkozó hasonló intézkedések, továbbá az egészségügyi vonatkozású intézkedések.
- (4) Konkrétabban a Spanyolország 2020. augusztus 3-i kérelmében említett „8/2020. sz. királyi törvényerejű rendelet”, „11/2020. sz. királyi törvényerejű rendelet” és „24/2020. sz. királyi törvényerejű rendelet” a munkavállalói alapilletmény legfeljebb 70 százalékat kitevő bérkompenzációt vezetett be az „ERTE” („*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*”) csökkentett munkaidős foglalkoztatás keretében kényszerszabadságra küldött munkavállalók számára. A kompenzáció felső határa legfeljebb havi 1 098,09 EUR, amely a kedvezményezett eltartott gyermekeinek számától függően havi 1 254,96 EUR-ra, illetve havi 1 411,83 EUR-ra növelhető.

¹ HL L 159., 2020.5.20., 1. o.

- (5) A hatóságok emellett teljes vagy részleges mentességet vezettek be a társadalombiztosítási járulék alól a munkáltató méretétől és az év hónapjától függően, az „ERTE”-ben részt vevő munkavállalók tekintetében. A mentesség állami bevételekről történő lemondást jelent, amely az (EU) 2020/672 tanácsi rendelet végrehajtása céljából a közkiadásokkal egyenértékűnek tekinthető.
- (6) Az önfoglalkoztatók számára a hatóságok bevezették a „tevékenység megszüntetése” (azaz az önfoglalkoztatás teljes vagy részleges felfüggesztése) esetén nyújtott ellátást, és a kapcsolódó mentességeket a társadalombiztosítási járulék alól. Az intézkedés havi kifizetéseket biztosít arra az időszakra, amikor a vállalkozásokat zárva kell tartani, vagy nyitva tartásuk esetén akkor, ha árbevételük több mint 75 %-kal csökkent.
- (7) A Spanyolország 2020. augusztus 3-i kérelmében említett „15/2020. sz. királyi törvényerejű rendelet” alapján havi kifizetéseket vezettek be az idegenforgalmi ágazatban azon „állandó idénymunkások” számára is, akik a Covid19-járvány miatt a tervezett időpontokban nem tudtak visszatérni tevékenységükhöz.
- (8) A Spanyolország 2020. augusztus 3-i kérelmében említett „8/2019. sz. királyi törvényerejű rendelet”, „12/2019. sz. királyi törvényerejű rendelet”, „7/2020. sz. királyi törvényerejű rendelet” és „25/2020. sz. királyi törvényerejű rendelet” bevezette a munkáltatók mentességét (50 %-ban) a társadalombiztosítási járulékok megfizetése alól a szükségállapot alatt és azt követően „az idegenforgalmi ágazatban a foglalkoztatás megőrzésének” támogatása érdekében, fenntartva ugyanakkor a munkavállalók különböző kategóriái esetében a szociális védelem minimális szintjét. A teljes havi kiadások átlaga és azon személyek száma alapján, akikre a vállalkozások támogatást kaptak, az egy főre jutó átlagos havi kiadás megközelítőleg 192 EUR.
- (9) Végezetül Spanyolország kibővítette a Covid19 miatt távol lévő (megelőző elkülönítés alatt lévő vagy fertőzött) munkavállalók számára nyújtott egészségügyi ellátást, a Spanyolország 2020. augusztus 3-i kérelmében említett „6/2020. sz. királyi törvényerejű rendelet” és „13/2020. sz. királyi törvényerejű rendelet” alapján. Az intézkedés hasonló a munkabalesetekre vonatkozó rendszerhez (azaz az ellátások nagyvonalúbbak és azokat a társadalombiztosítási alap a távollét első napjától kezdve fizeti), és az ellátások felső határa az alapilletmény 75 %-a.
- (10) Spanyolország teljesíti az (EU) 2020/672 rendelet 3. cikkében a pénzügyi támogatás igénylésére vonatkozóan meghatározott feltételeket. Spanyolország megfelelő bizonyítékot nyújtott be a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy a Covid19-járvány társadalmi-gazdasági hatásainak kezelése érdekében hozott nemzeti intézkedések következtében 2020. február 1. óta a tényleges és tervezett közkiadások 23 803 573 600 EUR-val emelkedtek. Az „ERTE” csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz és a konkrétan az önfoglalkoztatókra és az idegenforgalmi ágazat munkavállalóira irányuló hasonló intézkedésekhez közvetlenül kapcsolódó nagyobb összeg hirtelen és nagymértékű kiadásnövekedést jelent, amely annak következménye, hogy Spanyolországban az említett rendszerek által lefedett kedvezményezettek száma és a kapcsolódó ellátások nagyságrendje szinte azonnal és példa nélküli mértékben megnövekedett. Spanyolország a megnövekedett összegű kiadásokból 1 660 000 000 EUR-t uniós forrásokból kíván finanszírozni.
- (11) Az (EU) 2020/672 rendelet 6. cikkének megfelelően a Bizottság konzultált a spanyol hatóságokkal, és ellenőrizte a 2020. augusztus 3-i kérelemben említett csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz és hasonló intézkedésekhez, valamint a Covid19-járvánnyal kapcsolatos releváns egészségügyi vonatkozású intézkedésekhez

közvetlenül kapcsolódó tényleges és tervezett kiadások hirtelen és nagymértékű növekedését.

- (12) Következésképpen pénzügyi támogatást kell nyújtani annak érdekében, hogy Spanyolország segítséget kapjon a Covid19-járvány okozta súlyos gazdasági zavarok társadalmi-gazdasági hatásainak kezeléséhez.
- (13) E határozat nem sértheti az egységes piac működésének torzulásaira vonatkozó bármely, különösen az EUMSZ 107. és 108. cikke alapján lefolytatandó eljárás eredményét. Nem szünteti meg a tagállamokkal szembeni azon követelményt, hogy az EUMSZ 108. cikkével összhangban értesítsék a Bizottságot az állami támogatások lehetséges eseteiről.
- (14) Spanyolországnak rendszeresen tájékoztatnia kell a Bizottságot a tervezett közkiadások végrehajtásáról annak érdekében, hogy a Bizottság fel tudja mérni, hogy Spanyolországban milyen mértékben valósultak meg ezek a kiadások.
- (15) A pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó határozat elfogadása során a Tanács – az egyenlő bánásmód, a szolidaritás, az arányosság és az átláthatóság elvének alkalmazása mellett – figyelembe vette Spanyolország meglévő és várható szükségleteit, valamint az (EU) 2020/672 rendelet alapján más tagállamok által már benyújtott vagy benyújtani tervezett pénzügyi támogatás iránti kérelmeket. Mindenekelőtt úgy állapították meg a hitel összegét, hogy biztosított legyen a hitelfortfólióra alkalmazandó prudenciális szabályoknak való megfelelés az (EU) 2020/672 tanácsi rendeletben meghatározottak szerint,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Spanyolország teljesíti az (EU) 2020/672 rendelet 3. cikkében meghatározott feltételeket.

2. cikk

- (1) Az Unió Spanyolország rendelkezésére bocsát legfeljebb 21 324 820 449 EUR összegű hitelt. A hitel maximális átlagos futamideje 15 év.
- (2) Az e határozat által nyújtott pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időtartama az e határozat hatálybalépését követő első naptól számított 18 hónap.
- (3) A Bizottság az uniós pénzügyi támogatást legfeljebb tíz részletben bocsátja Spanyolország rendelkezésére. Egy-egy részlet kifizetése egy vagy több részfolyósítással történhet. Az első részlet keretében végrehajtott részfolyósítások futamideje meghaladhatja az (1) bekezdésben említett maximális átlagos futamidőt. Ebben az esetben a további részfolyósítások futamidejét úgy kell megállapítani, hogy a maximális átlagos futamidő az összes részlet kifizetése után megfeleljen az (1) bekezdésben említetteknek.
- (4) Az első részletet az (EU) 2020/672 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében előírt hitelmegállapodás hatálybalépésétől függően kell rendelkezésre bocsátani.
- (5) Az (EU) 2020/672 rendelet 4. cikkében említett uniós finanszírozás költségei az egyes részletek tekintetében, valamint a finanszírozás kapcsán az Unió által fizetendő díjak, költségek és kiadások Spanyolországot terhelik.
- (6) A részletek nagyságáról és rendelkezésre bocsátásáról, valamint a részfolyósítások összegéről a Bizottság dönt.

3. cikk

Spanyolország a következő intézkedéseket finanszírozhatja:

- a) a munkavállalók „ERTE” („*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*”) csökkentett munkaidős foglalkoztatása a március 17-i 8/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben (II. fejezet, 22–28. cikk), a május 12-i 18/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben és a június 26-i 24/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben (1–7. cikk) előírtak szerint;
- b) az ERTE alá tartozó munkavállalók társadalombiztosítási járulékára vonatkozó rendkívüli intézkedések a március 17-i 8/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben (II. fejezet, 22–28. cikk), a május 12-i 18/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben és a június 26-i 24/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben (I. fejezet, 4. cikk) előírtak szerint;
- c) a „tevékenység megszüntetése” esetén nyújtott ellátás és a kapcsolódó mentességek a társadalombiztosítási járulék alól a március 17-i 8/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletnek (17. cikk) a március 31-i 11/2020. sz. királyi törvényerejű rendelettel (1.8. végleges rendelkezés), valamint a június 26-i 24/2020. sz. királyi törvényerejű rendelettel (8. cikk) módosított változatában előírtak szerint;
- d) az „állandó időnymunkások” támogatási rendszere az április 21-i 15/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben (8. végleges rendelkezés) előírtak szerint;
- e) a munkáltatók részleges mentessége a társadalombiztosítási járulékok megfizetése alól „az idegenforgalmi ágazatban a foglalkoztatás megőrzésének” támogatása érdekében, a március 8-i 8/2019. sz. királyi törvényerejű rendeletben, az október 11-i 12/2019. sz. királyi törvényerejű rendeletben, a március 12-i 7/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben (13. cikk) és a 25/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben (4. végleges rendelkezés) előírtak szerint;
- f) a Covid19 miatt távol lévő munkavállalók számára nyújtott egészségügyi vonatkozású ellátás a március 10-i 6/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben (5. cikk) és az április 7-i 13/2020. sz. királyi törvényerejű rendeletben (1. végleges rendelkezés) előírtak szerint.

4. cikk

Spanyolország [DÁTUM: 6 hónappal e határozat kihirdetését követően]-ig, majd azt követően hathavonta tájékoztatja a Bizottságot a tervezett közkiadás végrehajtásáról mindaddig, amíg a tervezett közkiadást teljes mértékben végre nem hajtották.

5. cikk

Ennek a határozatnak a Spanyol Királyság a címzettje.

6. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*